

8 bin işçi var sendika yok!

8 bin dolayındaki çalışan sayısı ile adeta küçük bir şehir konumundaki Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde sendikal örgütlenme sorunu yaşanıyor. İşçiler sendikalı olmaları halinde işten atılma korkusu yaşarken, sendika temsilcileri taşeron sistemi ve 'işten atma' tehdidi nedeniyle mücadeleyi yükseltmekte zorlanıyor. **» 9'da**

8 bin işçi var ama sendika yok!

8 bin dolayındaki çalışan sayısı ile adeta küçük bir şehir konumundaki Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde sendikal örgütlenme sorunu yaşıyor. İşçiler sendikal olmaları halinde işten atılma korkusu yaşarken, sendika temsilcileri taşeron sistemi ve 'işten atma' tehdidi nedeniyle mücadeleyi yükseltmekte zorlanıyor.

Haber Merkezi

Türkiye'nin 60 yıllık hayali olan nükleer santral macerası kapsamında Rusya Federasyonu ile Mayıs 2010'da imzalanan anlaşma kapsamında Mersin'in Gülnar İlçesine bağlı Büyükececi bölgesinde Akkuyu Nükleer Güç Santralinin ilk ünitesinin temeli 14 Nisan 2015 Salı günü atıldı. Toplamda 4 ünite olacak santral için halen 3 ünitenin inşaatı aralıksız olarak devam ederken, ilk ünitenin Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023'te devreye alınması hedefleniyor.

Bu hedef kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santralinde 8 bin kişi gece gündüz demeden çalışarak çalışmalarını sürdürüyor. Akkuyu Nükleer A.Ş. Yapı İşleri Direktör Yardımcısı Dmitriy Romanet'in açıklamalarına göre işçilerin yüzde 80'ini Türk vatandaşları oluştururken, inşaatın en yoğun döneminde yaklaşık olarak 12 bin işçiye çıkması öngörülmüyor.

Ancak devasa büyüklükteki inşaat şantiyesinde sık sık işçi hak ihalleri ile güvenlik ve sağlık alanındaki yetersizlikler nedeniyle gündem olan Akkuyu'da sendikal işçi varlığı mümkün olmuyor.

Türkiye için sürpriz olmayan bu durum, uluslar arası bir projede bile ülkedeki 'örgütlülük' karışıklığını gözler önüne serebiliyor. Türkiye'de resmi rakamlara göre 14 milyon 371 bin 96 işçiden 2 milyon 69 bin 476'sının sendika üyeliği bulunuyor.

Akkuyu'da ise halı hazırda kuruluştan buyana henüz sendikal bir örgütlenme faaliyeti bulunmuyor. Bireysel üyeliğe söz konusu iken 8 bin işçi içerisinde en fazla 100 işçinin sendikal olduğu öngörülmüyor.

İŞÇİLER NELER YAŞIYOR?

İşçilerin yaşadığı sorunlar ise sürekli haberlere konu oluyor. Özellikle son yıllarda gündeme gelen haberlere bakıldığında işçilerin yaşadığı sorunlar net şekilde görülebilir.

19 Ekim 2019 tarihinde Mersin'in Silifke İlçesinde Akkuyu NGS'de çalışan yabancı işçilerin bulunduğu servislin kamyonu çarpması sonucu iki Ukrayna uyruklu işçi öldü, 11 kişi yaralandı.

8 Aralık 2020 tarihinde; Akkuyu NGS şantiyesinde sınıf ayrımı yapıldığı, yöneticilerin sosyal mesafeye, işçiler üst üste yemek yediği görüntüler ortaya çıktı.

Şantiyedeki işçilerin ve yöneticilerin yemekhanesinden görüntüler paylaşılan **CHP Milletvekili Ali Özlü** 'İşçilere alt alta üst üste yemeği layık gören şirket, yöneticilerine ise sosyal mesafeye uyarak yemek yediyor. Yönetici insan ama işçi insan değil sanki. Yazıklar olsun' dedi.

9 Eylül 2020 bu kez de işçilerin isyanı gündeme geldi. Aylardır maaşlarını alamayan ve servis araçları konusunda sıkıntıya düşen işçiler, Akkuyu'da yolu kapatarak eylem yaptı. **CHP Mersin Milletvekili Alpay Antmen**, "Akkuyu Nükleer Santral inşaatı önce doğayı, şimdi de işçileri vurdu. Yarın tüm Mersin'i vuracak. Bunun adı zorbalıktır, köleliktir ve sömürdür. İşçilerin canı ranta ve inşaatı kurban ediyor. Akkuyu Nükleer inşaatını derhal durdurun. Katliamlara son verin" dedi. 9 Nisan 2021 tarihinde de Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaatında sondaj makinesi operatörü, elektrik akımına kapılarak yaşamını yitirdi. Hem çalışanlarına karşı muamelesi hem de inşaat güvenliği konularında birçok vukuatı olan Akkuyu NGS, felaket zincirine yeni bir halka eklemiş oldu.

Türkiye'de 2021 yılı Mart ayında başlayan koronavirüs vakalarının karşı aşılma çalışmaları Akkuyu NGS sahasında ancak Haziran ayında hayata geçirilmeye başlandı. Öte yandan pandemi sürecinde sokağa çıkma yasakları uygulansa da Akkuyu NGS şantiyesinde çalışmalar aralıksız devam etti.

"İŞTEN ATILMAKTAN KORKUYORUZ"

İşçilerden adını vermek istemeyen 32 yaşındaki Ahmet kod isimli çalışan, yaklaşık 2 yıldır Akkuyu'da çalıştığını ancak bu esnada iki defa taşeron firma üzerinden

giris çıkışı yapıldığını söyleyerek, örgütlenme çalışması yapmaları halinde işsiz kalma korkusu yaşadıklarını söyledi. Şantiye sahasında farklı taşeron şirketler bulunduğunu ve 8 bine yakın çalışan olduğunu söyleyen Ahmet kod isimli çalışan, "Servisler yetersiz ve pislik içinde. Yemekhaneler ve tuvaletler de keza aynı şekilde. Ciddi hijyen ve iş güvenliği zafiyetleri yaşanmakta. Yatakhaneler çok kötü durumda. Ayrıca ödemeler de aksamalar olmakta. Sosyal haklar ve mesailer ile ilgili iyileştirme talepleri kabul edilmemekte. Ancak bunları dile getirmeye çalışanlar işten atılma korkusu yaşıyor çünkü daha önce örnekleri yaşadık" diyerek yaşadıklarını anlattı.

Örgütlenmek için işçiler arasında yapılan görüş alışverişinin dahi tedirginliğe neden olduğunu ve işten atılma korkusu nedeniyle sendikaya başvuramadıklarını belirten Ahmet, ancak tekil müdahalelerin sonuç vermemesi nedeniyle sendikal örgütlenmenin haklarını aramakta en büyük kazanım olacağını inandıklarını vurguladı.

"SENDİKALAR NEDEN GELMİYOR"

Yine 29 yaşındaki Mehmet kod isimli çalışan da, yaklaşık 3 yıldır Akkuyu NGS'de çalıştığını ancak aradan geçen sürede 5 defa firma değiştirerek, şantiye sahasındaki farklı taşeronların elemanı olarak görev yapmak zorunda kaldığını bildirdi. Şantiyede içerisinde yaşanan sorunları bir çok defa dile getirmelerine rağmen çözülmesi adına hiçbir düzenleme yapılmadığını aktaran Mehmet, hijyen, temizlik, iş güvenliğinin şantiyedeki başlıca sorunlar olduğuna değindi. Mehmet, işçiler arasında sosyal ve ekonomik uçurumlar olduğunu ve bu adaletsizliğin her geçen gün arttığını, işe almada torpillerin yaşandığını ve işten çıkarmalarda ise işçinin daima suçlu bulunduğunu savunan Mehmet, örgütlenmedikçe sorunlarının çözümüne inandığını dile getirdi. Yaklaşık 8 bin işçinin çalıştığı devasa şantiyede sendikal örgütlenme olmadığının altını çizen Mehmet, "Böyle bir şey nasıl olabilir? Neden sendikalar Akkuyu'ya gelmiyor? Engelleniyorlar mı? Biz zaten işten atılma korkusu nedeniyle başvuruyoruz ancak onlar gelip burada çalışma yaparsa onlardan güç alan işçiler sendika üyesi olabilir" görüşünde.

"SENDİKALAR ENGELLENİYOR"

"Neden sendikalar Akkuyu'ya gelmiyor?" sorusuna yanıt, DISK'e bağlı Devrimci Yapı, İnşaat ve Yol İşçileri Sendikası (Dev Yapı İş) Genel Başkanı Özgür Karabulut'tan geldi. İnşaatın başladığı günden bugüne Akkuyu'yu önemsediklerini ve örgütlenme yapmaya çalıştıklarını söyleyen Karabulut ancak pek başarılı olamadıklarını aktardı. Şuan 8 bine yakın işçinin bulunduğu Akkuyu'da 35-40 arası üyelerinin bulunduğunu belirten Karabulut ancak bunun da süreklilik arz etmediğini işçilerin sürekli firma değiştirmek zorunda kalması nedeniyle sayıların değişken olduğunu belirtti.

"İNŞAAT PATRONLARI ÖRGÜTLÜ İŞÇİ İSTEMİYOR"

"Akkuyu şuan bir ilçe büyüklüğünde" diyen Karabulut, "İnşaat patronları örgütlü işçi istemiyor, bunun içinde neredeyse tüm iş taşeron tarafından

yürütülüyor. Taşeronlar da sendikal işçi çalıştırmıyor. İşçiler arasında sürekli rotasyon oluyor. İşçiler sürekli işten çıkarılıp, yeniden iş alınıyor. 3-5 ay çalışıp firma değiştirmek zorunda kalıyorlar" dedi. Ülkede sendikalar karşı örgütlenmenin önünde ciddi engeller olduğunu aktaran Özgür Karabulut, "Akkuyu NGS'de ne yazık ki örgütlenme anlamında girişimlerin önü kesilen bir yer. İşçiler işe girerken e devletleri kontrol ediyor. Sendikal işçiyi şantiyeye sokmak istemiyorlar. Üyelerimiz orada dönem dönem çalışıyor. Bugün de orada çalışan Dev Yapı İş'te çalışan işçiler vara ama taşeron işçiler, daha iyi bir iş bulduğunda oraya geçiyorlar" dedi.

AKKUYU ŞANTİYESİ 1900'LERİN BAŞINDAKİ GİBİ...

Şantiyede başlıca sorunların barınma, beslenme, servis koşullarının yetersizliği olduğunu söyleyen Karabulut, "İşçiler adeta 1900'lerin başındaki barakaları andıran koşullarda çalışıyorlar. Pandemi döneminde dolmuşlara ceza kesen devlet, Akkuyu'da üst üste gidilen servislere dokunmadı. Yemekhaneler zaten haber yok.

"TEŞHİR ETTİĞİMİZ ZAMAN KİSMEN DÜZELME OLUYOR"

Şantiyeler, dokunulmayan, yasaların kağıt üzerinde kaldığı işlerdir. Bu gücü kıldıkları ediyorlar. Nükleer santral inşa edilirken zaten ciddi ekolojik kıyım yaratılırken, işçilerin çalışma koşulları için de aynı şekilde davranıldı. Doğaya nasıl yaklaşıyorlarsa işçiyi de öyle yaklaşıyorlar. İşçi örgütsüz. Bizler de eksik kalıyoruz. Örgütlenmenin önündeki engelleri aşacak bir patığı ortaya çıkaramadığımız için işçiler bu koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmış durumda. Belki çalışma koşullarını sürekli düzeltiyoruz ama basına yansıttığımız, teşhir ettiğimiz zamanlarda kötü koşullarda kısmen düzeltme sağlanıyor. En azından görece uygun hale geliyor ama bunu sürekli sağlamak örgütlü bir güçlü mümkün" diye konuştu.

"600 TAŞERON İLE BAŞ ETMEK MÜMKÜN DEĞİL"

Şantiyede işçiler bir çok sorun yaşarken, sendikaları kabul etmeme, muhatap alınmama durumunun söz konusu olduğunun altını çizen Özgür Karabulut, şuan Akkuyu NGS şantiyesinde gayri resmi ve resmi 600'e yakın taşeron firma olduğunu ve örgütlenme sürecinde bunların hepsi ile baş etmenin çok da mümkün olmadığını vurguladı.

İnşaatı yükseltiyoruz ama kendi örgütlülüğümüzü yükseltmiyoruz. Bunu aşacak pratikleri geliştirmeye çalışıyoruz. Halen şantiyede 35-40 arası üyemiz var ve ilişkide olduğumuz 300'ü aşkın işçi söz konusu. Ancak bunları üye yapamıyoruz çünkü sendikal olmaları nedeniyle işsiz kalma korkusu yaşıyorlar. Üstelik sadece Akkuyu'da değil, fişlendikleri için başka şantiyelerde de çalıştırılmamaları gibi bir durum söz konusu. Adeta fişliyorlar. Büyük bir çok projede havaalanından, Galaport'a kadar sendikaları arkadaşlarımızın istifa etmesi için her türlü mobbing uygulama gibi eylemleri kesintisi yapıyorlar. Veya başka bir proje yer almaması için her şey yapıyor.

Sendikal yasaların çok geçerli olduğu bir iş kolu değil bizim alanımız o yüzden fiili meşru mücadele yürütmeye çalışıyoruz" şeklinde konuştu.